

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-g02-shoot-d1e13168.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Grundtvig:

Vi ere sammenkaldte af Kongen, valgte of Folket eller udnævnte af Regjeringen, især til at behandle en Grundlov, en ny Grundlov for Danmarks ældgamle Kongerige, og føle vi, at dette Danmark i Ordets egentlige Forstand er vort Fædreland, og ønske vi, at det maa blive ved at være vore Børns og vore Børnebørns Fædreland til de sildigste Slægter, saa maae vi jo nødvendigens føle, at det Ærinde, som er os givet, som er os betroet af Kongen og Folket, at det er et af de vigtigste, ligesom et af de vanskeligste, der nogensinde kan betroes en dansk Rigsdag. Vistonk svæve vi endnu i Uvished om, hvorvidt det vil gjøre noget Udslag, hvad vi kunne enes om; men denne Uvished kan og maa dog ikke paa nogen Maade enten formindske den dybe Alvor, hvormed vi betragte, eller den besindige Frimodighed, hvormed vi omtale denne nye Rettesnor for Rigets Styrelse, denne Grundvold for Lovgivningen, denne Borgen for Folkefriheden, som vi i det forelagte Udkast maatte finde eller savne. Vistnok er det noget anderledes for den enkelte Rigsdagsmand, der, som jeg, hvad enten man regner ham til Høire eller til Venstre, dog hidtil synes omtrent lige fremmed. Men jeg er jo gammel nok til at maatte kjende mit Forhold til den herskende Tankegang paa begge Sider, og da jeg desuagtet har beillet til en Plads i dette Folkeraad, saa maa jeg baade have tiltroet mig Frimodighed til at tale, som jeg tænker om disse vigtige Ting, og tillige have haabet, idetmindste at finde Ørenlyd hos mine Landsmænd. Derfor, skjøndt Ingen kan af sit Inderste bifalde det stærkere end jeg, at Danmark aldrig i en høiere Grad har trængt baade til Raad og Daad, saa er det dog min fulde og faste Overbeviisning, at i dette Øieblik er Raadet til Daad det Eneste, der duer, fordi, hvad vi alle vide, Fædrelandet svæver i en stor og øiensynlig Fare for enten at overvældes og undertrykkes af sine Fiender, eller at lemlæstes saaledes, at det ikke mere kan hævde sin Ære og Selvtændighed. See, derfor maa jeg, uden at see til Høire eller Venstre, fraraade den hele smaalige Drøftelse i dette Øieblik af det forelagte Udkast til en Grundlov og Valglov for Danmarks Rige; jeg maa det, fordi i mine Øine vilde det, om end begge Udkast være ligesaa gode, efter mine Tanker, som de ere daarlige (Latter), saa vilde, siger jeg, om de end være lige saa gode, den smaalige Drøftelse af dem og Afgjørelsen af alt det Enkelte, som de indeholde, vilde, saavidt jeg kan skjønne, kun bidrage til, enten at forhindre den kraftige Forening, som er det første Vilkaar for den store Daad, hvortil vi ere kaldede, eller dog søde og nære en Splid, der vilde blive fordærlig for Riget, medens jeg paa den anden Side ikke tvivler om, at, have vi kun med forenede Kræfter reddet Fædrelandet, da vil ogsaa derved den Grundenighed være befæstet, der jo ikke alene er Betingelsen for en god Grundlov, men som ogsaa selv er Grundvolden for Rigets Fasthed og Folkets Lykke. Jeg forbeholder mig derfor, saa tidlig, som det kan tilstedes, at gjøre et Andragende i denne Retning, saa at, istedet for at afgjøre alle de Spørgsmaal, som her i Grundloven og Valgloven ere opkastede, i det Sted at bidrage Vort til en reen Ophævelse af den saakaldte Kongelov og Trykkeforordningen fra 1799. At ikke herved, som maaskee Mange kunde tænke, Alt kastedes i en grændseløs Forvirring, men at meget mere derved den grændseløse Forvirring, hvori vi besinde os, hævedes, saa vi gjorde et Kjæmpeskridt derfra, vistnok ikke tilstrækkeligt, men dog som den første